

a neodpovídalo by proto správnému výkladu zákona, kdyby nabyvatel, jenž nezaplatil daň z obratu na něho skutečně ani nepřesunutou, měl z toho získati, že daň dodatečně byla zrušena nebo snížena. Vždyť pevná cena by byla v tomto případě bývala táž i tehdy, kdyby daň byla bývala zrušena neb snížena dříve, než ještě pevná cena byla ujednána. Napadené zrušovací usnesení vyhovuje proto v podstatě zákonu a stavu věci. Neprávem mu stížnost také vytýká, že překročuje meze odvolacího návrhu, jenž žádá změnu, ale nikoli zrušení napadeného rozsudku. Odvolání navrhuje sice jen změnu rozsudku, ale navrhuje ji, vytýkajíc mylné právní posouzení věci prvním soudem. Ukázala-li se výtkata odůvodněnou a neshledal-li odvolací soud při správném právním posouzení nezbytných skutkových zjištění pro rozřešení sporu na tomto novém základě, nezbývalo mu, než napadený rozsudek zrušiti, aby řízení mohlo býti náležitě doplněno a pak na jeho základě mohl býti vydán rozsudek nový.

Čís. 7308.

Simultanní hypoteky.

Byl-li předcházející simultanní zástavní věřitel zároveň věřitelem vymáhajícím, dlužno při řešení otázky, zda tu byl předpoklad náhradního nároku podle § 222, třetí a čtvrtý odstavec, že předcházející věřitel žádal z rozvrhové podstaty nepoměrné uspokojení, přihlížeti i k obsahu exekučního návrhu. Tím, že vymáhající věřitel navrhl vnucenou dražbu pouze jediné nebo jen některých z vespolečně zavazených nemovitostí k dobytí celé vymáhané pohledávky, dal na jevo, že žádá zaplacení v jiném poměru než naznačuje § 222, druhý odstavec, ex. ř.

Nebyly-li v dražbě prodány veškeré nemovitosti, může následující knihovní věřitel požadovati jen poměrné zajištění náhradního nároku na jednotlivých simultanně zavazených nemovitostech.

(Rozh. ze dne 13. září 1927, R I 699/27.)

Pohledávka vymáhajícího věřitele 100.000 Kč s přísl. vázla simultanně jak na vydražené vložce čís. 29 pozemkové knihy kat. obce R., tak i ve vložkách čís. 1467, 1881, 1758 a 1761 pozemkové knihy kat. obce G. a 201 poz. knihy kat. obce V., které doposud nebyly prodány. Při rozvrhovém roku navrhla knihovní věřitelka firma J., by celý její náhradní nárok byl vložen ve smyslu § 222 ex. ř. penízem 32.915 Kč 38 h ve vložce čís. 1467 pro obec G. Soud první stolice vyhověl návrhu jen ohledně 717 Kč 66 h. Důvody: Ohledně náhradního nároku zadnějšího věřitele jest uvést, že se jeho zjištění stalo podle ustanovení § 222 třetí a čtvrtý odstavec ex. ř. a ve smyslu § 2 nař. min. sprav. ze dne 10. července 1897 čís. 176 ř. zák. Ustanovení § 2 použito bylo, poněvadž vl. č. 1881 G. jest továrním objektem. Strany nevyjádřily se při rozvrhovém roku, jakou částkou má býti podklad rozvrhu určen, pročez bylo to povinností soudu. Ježto pak ohledně všech nemovitostí zavedeno jest u okresního soudu dražební řízení, za něhož

všechny nemovitosti byly již odhadnuty, byly vzaty za základ výpočtu náhradního nároku tyto odhadní ceny jakožto nejspolehlivější. Před pohledávkou náhradního věřitele předcházejí sice další pohledávky za věřitelem simultanním, ježto však tito věřitelé nevznegli nároku na náhradní nárok, nebylo k nim při výpočtu přihlédnuto (Gl. U. n. ř. 1750). Ježto pohledávka náhradního věřitele jest súročena 6%, byl také náhradní nárok jen touto sazbou súročen (Trenkwalder ku vzoru 295 pozn. B. c). Přes to, že věřitel uplatňuje náhradní nárok pouze ohledně jedné vložky, musely býti za základ výpočtu vzaty všechny simultanně ručící nemovitosti. Toto jest odůvodněno v § 222 třetí odstavec ex. ř., dle něhož náhradní nárok reprezentuje částku, o kterou dostal věřitel více z prodané nemovitosti, než kdyby byl žádal poměrné uspokojení, a že ku hrazení této částky mají jednotlivé nemovitosti přispěti poměrně. Ježto nemovitost vl. č. 1467 měla na pohledávku 110.172 Kč přispěti částkou 2.287 Kč 35 h, nemůže náhradní nárok tuto částku přestoupiti. Ježto náhradní nárok jest nižší než pohledávka, musí ku jeho úhradě přispěti všechny nemovitosti. Výpočet náhradního nároku stal se dle poměru, tak že díl náhradního nároku, připadající na jednu z více neprodaných nemovitostí, má se ku celému náhradnímu nároku v poměru, jako poměrná částka, kterou jednotlivá nemovitost měla přispěti ku poměrnému zapravení simultanní pohledávky ku součtu těchto částek, připadajících na neprodané nemovitosti. Výpočet, žádaný věřitelem, pouze vzhledem na prodanou nemovitost a na nemovitost vl. čís. 1467 byl by nesprávným, nehledě ani k tomu, že by vůbec náhradního nároku nebylo dosaženo. Ježto pak náhradní nárok má pořadí za nedoplatkem společné hypoteky, nebylo třeba, tuto okolnost v usnesení výslovně uváděti. *R e k u r s n í s o u d* k rekursu firmy J. napadené usnesení potvrdil. *D ů v o d y*: Stěžovatelka navrhla při rozvrhovém stání dne 12. dubna 1927, by náhradní nárok byl vložen ve smyslu § 222 ex. ř. ve vložce čís. 1467 pro G., ježto prvý soudce tomuto návrhu vyhověl pouze ohledně 717 Kč 66 h s přísl., domáhá se stěžovatelka změny napadeného usnesení v tom smyslu, že se náhradní nárok vkládá v částce 32.915 Kč 38 h, poněvadž prvý soudce náhradní nárok zjistil tímto penízem. Stížnost není odůvodněna. Náhradní nárok podle § 222 odstavec třetí a čtvrtý ex. ř. předpokládá nejen, že věřitel obdrží méně, než kdyby se předchozí simultanní hypotekární věřitel byl uspokojil podle druhého odstavce ze všech vydražených, pokud se týče simultanně zavazených nemovitostí, nýbrž má za další předpoklad i to, že zkrácení oprávněné osoby za ním jdoucí bylo přivoděno tím, že předcházející simultanní hypotekární věřitel na řadu přicházející žádal, by byl zaplacen v jiném poměru než odpovídajícím druhému odstavci. Tento předpoklad zde není splněn. Vymáhající strana ohlásila jak v písemném ohlášení, tak i při rozvrhovém stání zbývající pohledávku k hotovému zaplacení, ale neprohlásila, že z vydražené nemovitosti požaduje jiné než poměrné příkázání výtěžku, obzvláště neprohlásila, že vykonává své volební právo v tom ohledu, že požaduje jediné z vydražené nemovitosti uspokojení. V ohlášení nároku na hotové zaplacení však není obsažena žádost za jiné než poměrné příkázání, a nelze z pou-

hého žádání o hotové zaplacení pohledávky simultanně váznoucí odvozovati žádání o přikázání pohledávky v celé její výši z výtěžku vydražené nemovitosti (srovnej rozhodnutí ze dne 5. května 1925, R I 361/25 úřední sbírka 5007). Prikázal-li přes to prvý soudce celý zbytek výtěžku na simultanní pohledávku vymáhající strany a opominula-li stěžovatelka odporovati tomuto přikázání, ačkoliv k jinému než poměrnému přikázání nebylo příčiny, zavinila stěžovatelka sama, nemůže-li jí býti přiznán náhradní nárok ve vypočtené výši. Stěžovatelka není oprávněna následkem tohoto opominutí nakládati na úkor jiných věřitelů s částí simultanního pohledávání, jež přikázáním z výtěžku vydražené nemovitosti vložky čís. 29 kat. obce R. bude vymazána.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud sice správně uvádí, že náhradní nárok podle § 222 třetí a čtvrtý odstavec ex. ř. předpokládá mimo jiné, že byla oprávněná osoba, jdoucí za simultanním hypotekárním věřitelem, zkrácena tím, že tento předcházející věřitel ž á d a l z rozvrhové podstaty jedné nebo několika simultanně zavazených nemovitostí nepoměrné uspokojení, totiž zaplacení v jiném poměru, než který stanoví druhý odstavec § 222 ex. ř. Naproti tomu nelze rekursnímu soudu přisvědčiti, pokud má za to, že tento předpoklad zde schází, ježto prý vymáhající strana přihlásila svou pohledávku v písemném ohlášení a při rozvrhovém roku k hotovému zaplacení, avšak neprohlásila, že z vydražené nemovitosti požaduje jiné než poměrné přikázání výtěžku, zejména neprohlásila, že požaduje uspokojení jediné z vydražené nemovitosti. Rekursní soud dovolává se pro svůj názor rozhodnutí sb. n. s. čís. 5007, které však má jiný skutkový podklad. V souzeném případě jest předcházející simultanní věřitel zároveň vymáhajícím věřitelem, tedy přímo stranou exekučního řízení, a dlužno proto při řešení otázky, zda žádal uspokojení poměrné či plné uspokojení z výtěžku vydražené nemovitosti, přihlížeti i k obsahu exekučního návrhu. V tomto návrhu domáhala se vymáhající věřitelka, navrhuje vnucenou dražbu nemovitostí zapsaných ve vl. čís. 29 v R. plného uspokojení toliko z této rozvrhové podstaty. Přihlášku vymáhající věřitelky dlužno pak posuzovati ve spojení s exekučním návrhem a s tohoto hlediska nelze ovšem tvrditi, že v ní není obsažena žádost za jiné než poměrné přikázání pohledávky, neboť, navrhuje vnucenou dražbu právě jen jedné nebo jen některých z vespolečných zástav k vydobytí celé vymáhané pohledávky, dává vymáhající věřitel jasně najevo, že žádá zaplacení v jiném poměru než naznačuje § 222 druhý odstavec ex. ř. První soud tudíž nepochybil, prikázav vymáhající straně celý zbytek nejvyššího podání z vložky čís. 29 R. a přiznav v důsledku toho stěžovatelce jako oprávněné osobě jdoucí za vymáhající věřitelkou za podmínek § 222 třetí a čtvrtý odstavec ex. ř. náhradní nárok, který stěžovatelka omezila na vl. čís. 1467 obce G. Uznáním náhradního nároku byla ovšem stěžovatelce odňata možnost, stěžovati si proti — ostatně, jak dolíčeno, správnému — přikázání zbytku

nejvyššího podání, a stěžovatelka mohla za daného stavu věci odporovati jen vypočtené výši náhradního nároku. Leč i v této příčině dlužno přisvědčiti prvnímu soudu, jenž vypočetl správně výši náhradního nároku podle zásad § 222 odstavec třetí a čtvrtý ex. ř., jichž nutno dbáti i tu. Neboť, má-li v případech, kde byly dražbou prodány všechny nemovitosti simultanně zavázané (třetí odstavec § 222 ex. ř.), knihovní věřitel jdoucí za vespólným věřitelem jen nárok, by mu přikázána byla toliko poměrná část z jednotlivých rozdělovaných podstat, může v případech, kde nebyly dražbou prodány všechny nemovitosti pospolu zavázané (§ 222 čtvrtý odstavec ex. ř.), náhradní nárok, jenž nastupuje na místo oné hotově nevyplacené částky a jenž místo ní má býti vložen na nemovitost, rovnati se co do své výše jen oné poměrné částce samé. Může proto stěžovatelka podle obdoby třetího odstavce § 222 ex. ř. požadovati jen poměrné zajištění náhradního nároku, zejména také, když obdobný nárok, jež § 15 druhý odstavec kn. ř. zabezpečuje vespólnému věřiteli, nestanoví zákon pro »následující oprávněné« ve smyslu § 222 třetí a čtvrtý odstavec ex. ř. Podle řečeného nelze tedy sice plně souhlasiti s důvody napadeného usnesení, ježto však jím bylo potvrzeno správné usnesení prvního soudu, pokud bylo stěžovatelkou napadeno, nebylo dovolacímu rekursu vyhověno.

Čís. 7309.

Pro žalobu propachtovatele o plnění proti třetí osobě, jež se jako rukojmí a plátce zaručila, že pachtýři splní závazky z pachtovní smlouvy, není příslušným soud podle § 49 čís. 5, § 83 j. n.

(Rozh. ze dne 13. září 1927, R I 711/27.)

Proti žalobě, zadané na krajském soudě v Mostě, již se domáhala propachtovatelka na rukojmím a plátcí za závazky pachtýřů zaplacení 8.034-08 Kč za zlepšení předmětu pachtu a složení jistoty 6.000 Kč, vznesl žalovaný námitku místní a věcné nepříslušnosti. Soud první stolice námitku zamítl, rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Jedná se o spor z pachtovní smlouvy o nemovitosti, který se netýká ani existence této smlouvy ani zaplacení pachtovného. Neboť žalobní nárok na náhradu žalobkyní vynaložených výloh 8.034-08 Kč za zlepšení předmětu pachtu a na složení jistoty 6.000 Kč, které jest složiti na spořitelní knížku u centrálního ředitelství žalobkyně, opírá se o obsah pachtovní smlouvy. Této podstaty neztrácí spor tím, že žalobní nárok není uplatňován proti pachtéřům, nýbrž proti žalované, jako rukojmí a plátkyni. Pro takové spory jest podle § 49 čís. 5 a 83 j. n. věcně a místně výlučně příslušným okresní soud, v jehož obvodu jest předmět pachtu. Poněvadž předmět sporu jest v S. v obvodu okresního soudu v Chabařovicích (obvod krajského soudu v Litoměřicích), jest vyloučena místní příslušnost krajského soudu v Mostě. Bylo proto odůvodněné námitce nepříslušnosti soudu vyhověti a žalobu zamítnouti,